

INFORME PARCIAL

Sessions de debat del procés participatiu 'Visió 2030: La cooperació catalana al desenvolupament global'

Tema 3.2. Avaluació i acreditació de resultats

Octubre 2018

Índex

Índex.....	1
1. Introducció.....	2
2. Informació General de la Sessió	2
3. Objectius de la sessió.....	3
4. Dinàmica emparada i Continguts de la Sessió	3
5. Resultat de la sessió.....	4
5.1 Diagnosi del tema específic de la Sessió.....	4
5.2 Tendències i reptes de futur de cara la visió 2030.....	5
6. Resum de resultats	7
7. Valoració del funcionament de la dinàmica i altres observacions	12
8. Annexos.....	13
8.1 Presentació utilitzada per a la sessió	13

1. Introducció

La Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament volen encarar els nous reptes que suposa l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides.

Per a fer-ho, s'ha iniciat un procés participatiu que vol comptar tant amb els actors protagonistes de la cooperació catalana com amb les organitzacions d'altres països. Ho fem amb tres objectius:

- Aconseguir una visió pròpia sobre com ha de treballar la cooperació al desenvolupament de Catalunya en relació amb l'Agenda 2030. És allò que anomenem Visió 2030.
- Sustentar el futur Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022.
- Ampliar i diversificar les relacions, i crear noves oportunitats de treball conjunt.

El procés participatiu consta de diferents fases i canals, entre els quals es troben les Sessions de debat que s'han realitzat a Catalunya amb l'objectiu de treballar les línies estratègiques de la cooperació catalana al desenvolupament en el marc de la Visió 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible que marquen les Nacions Unides. Cada sessió ha girat entorn a un dels 23 temes de la Visió 2030, i estaran obertes a tota la ciutadania.

2. Informació general de la sessió

Eix Temàtic:	3. Gestió del coneixement i orientació a resultats		
Tema específic:	3.2. Avaluació i acreditació de resultats	Tipus de Sessió	Debat presencial
Data, Lloc i hora:	2 d'octubre de 2018, a la Casa del Mar. C. Albareda, 1, Barcelona, a les 17h.		
Nombre de participants:	19		

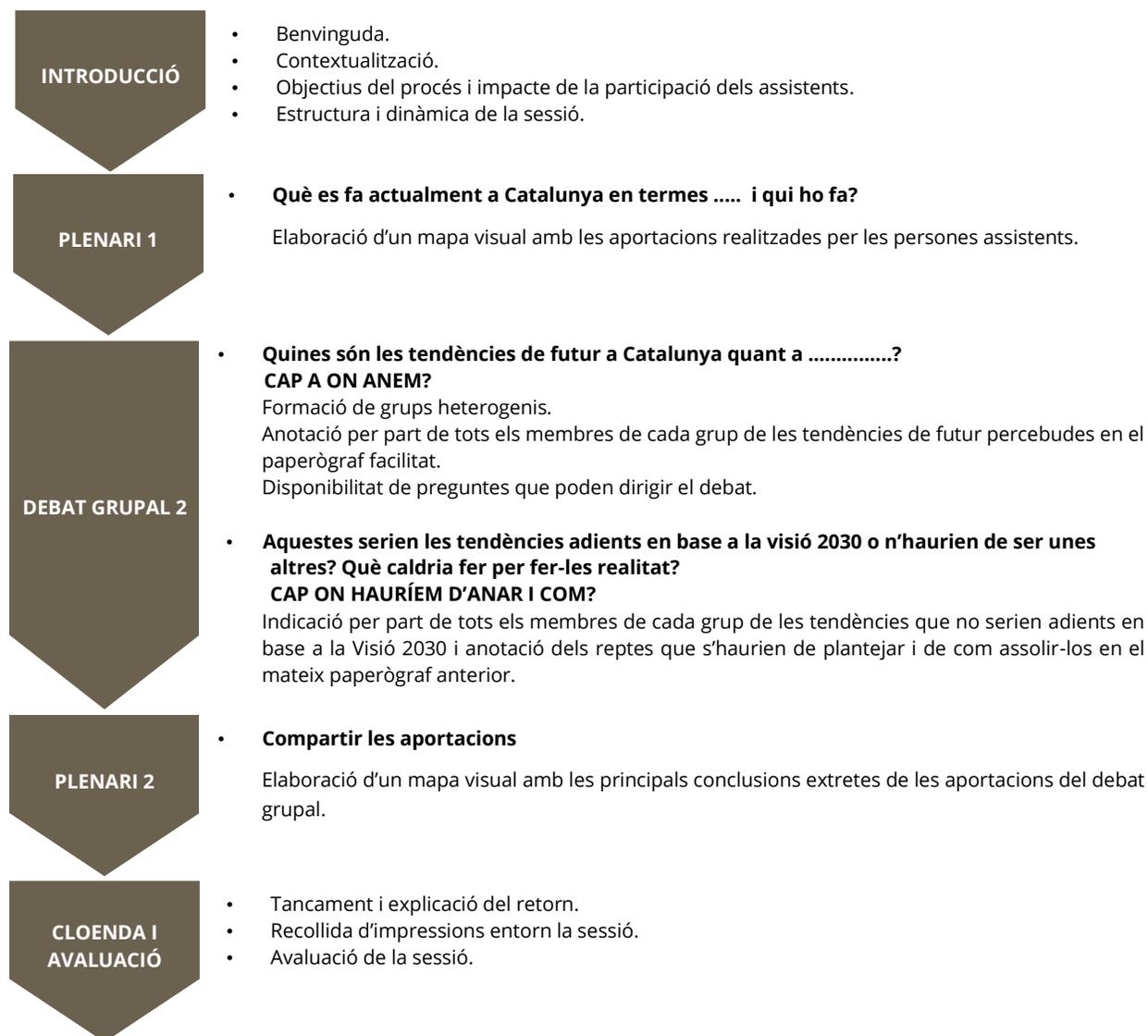
Perfil dels Participants:	Personal de l'ACDC i de la Direcció General de Cooperació de la Generalitat de Catalunya i entitats vinculades a la cooperació a Catalunya.
---------------------------	---

3. Objectius de la sessió

Obtenir informació i criteri sobre qui està fent què dels agents participants, així com sobre quines són les tendències i la prospectiva de futur en relació a cadascun dels temes de debat i sobre la millor pràctica i la solució de problemes.

4. Dinàmica emparada i Continguts de la Sessió

La dinàmica seguida durant la sessió es mostra en el següent esquema:

A l'annex s'inclou el power point utilitzat per a dinamitzar la sessió.

5. Resultat de la sessió

5.1 Diagnosi del tema específic de la Sessió

En aquesta sessió, les aportacions referents explícitament al que es fa a Catalunya en termes d'avaluació van ser poques i el debat, en aquesta primera part, es va centrar fonamentalment en les mancances existents a aquest nivell.

Quant al que es fa actualment, es va concretar:

- Actualment, s'avalua l'impacte final (els resultats). En el cas de la Generalitat, aquesta avaluació és obligatòria en els projectes plurianuals i s'estudia implementar-ho en els anuals. Aquesta avaluació es du a terme per part de la Generalitat i d'avaluadors externs.
- Es comenta també que l'administració pública va desenvolupar unes unitats d'avaluació interna, però que l'arribada de la crisi va truncar-ne la seva cristal·lització.

En relació a les mancances, les aportacions van ser les següents:

- Falta de cultura proactiva en relació a l'avaluació. Actualment es fa en base a la reactivitat. Aquesta no proactivitat s'evidencia en la manca d'indicadors previs que dificulta la creació d'una matriu d'avaluació adient.
- L'avaluació és entesa com una justificació i no pas com un aprenentatge. Hauria de ser al revés. Caldria que el propi procés d'avaluació actués com a model d'aprenentatge, malgrat les accions realitzades no compleixin els objectius previstos "learning by doing".
- Escassa voluntat política per tal que els programes que penguin del Pla Director no puguin ser avaluats o no estiguin dissenyats pensant en la seva futura avaluació.
- Manca d'avaluació de processos.
- L'avaluació actual no resulta gaire útil, ja que no respon a les necessitats. Hi ha una manca de clarificació conceptual respecte al terme entre diferents actors: els demandants de l'avaluació, els professionals de la mateixa i qui la consumeix. En molts casos, a més, els demandants i els consumidors de l'avaluació tenen una formació mínima en la matèria, i en d'altres casos, simplement, no existeix.
- Carència d'implicació de tots els actors en els objectius de l'avaluació. Adaptació inexistent entre els objectius d'una determinada acció i l'avaluació d'uns termes de referència que no es poden aplicar en aquella acció.

5.2 Tendències i reptes de futur de cara la visió 2030

Les tendències aportades que es consideren que no serien adients des d'una visió 2030 són les següents:

- Treballem sobre una sobre dosi d'avaluació que no serveix per complir els objectius de la mateixa.
- Hi ha una tendència a la tecnificació.
- Cada dia més s'opta només per avaluacions externes.
- L'avaluació està condicionada pel panning polític
- Seguir treballant amb definicions desiguals, amb diferents interpretacions dels conceptes.
- Es tendeix a que els rols dels agents que haurien d'estar implicats en l'avaluació siguin molt diferenciats i no tots s'impliquin en les mateixes.
- Es manté com objectiu de l'avaluació la justificació de les subvencions, sense anar més enllà. No es tendeix a que l'avaluació tingui com objectiu la rendició de comptes, sinó només la justificació.
- L'avaluació no pot ser assumida per les entitats petites amb manca de recursos i temps.
- Es tendeix a avaluar només al final dels programes, sense tenir en compte la necessitat d'avaluacions periòdiques.

A partir de les anteriors tendències, el debat va permetre establir quins haurien de ser els reptes de futur per treballar en base a una visió 2030:

- En relació als objectius de l'avaluació, es planteja que caldria ampliar-los, tenir en compte entre aquests també la rendició de comptes, no només objectius finalistes. S'afegeix que també caldria tenir present la utilitat i incidència política de l'avaluació. En aquest sentit, es planteja la necessitat de canviar la llei de subvencions per tal de tenir la capacitat d'ampliar els objectius de les avaluacions.
- Les avaluacions haurien de ser transformadores, democràtiques i generar alternatives, s'haurien de centrar en la "teoria del canvi", ser comprensives i permetre i fomentar l'aprenentatge.
- Per aconseguir els objectius plantejats per a l'avaluació, es considera necessari arriscar i innovar en l'avaluació. Caminar envers les "metaavaluacions".
- Un primer canvi es centraria en fomentar que el disseny de l'avaluació fos compartit entre tots els agents implicats, no unilateral.

- També en relació al disseny, es planteja la necessitat que les avaluacions es centrin en mesures avaluable, en indicadors operacionalitzats, preguntes rellevants i en uns criteris d'avaluació prioritzats conjuntament.
- Quant a les metodologies de l'avaluació en sí, es planteja la necessitat que aquestes estiguin més adaptades als projectes i als processos en sí, per tal que s'ajustin més a la realitat. També es considera important establir diferent tipus o nivells d'avaluació, no estandarditzar, per tal d'aconseguir l'anterior adaptació.
- Per tal de fer-la viable, es planteja la necessitat de redimensionar l'avaluació, en termes de metodologia i cost. Així mateix, també es posa de manifest la necessitat de dotar de més recursos per a la realització d'aquesta avaluació, sobre tot, tenint en compte els existents en les entitats més petites.
- Així mateix, cal una formació mínima, una capacitació, entorn l'avaluació a nivell d'entitats de cooperació principalment.
- En relació a la periodicitat, s'opta per ampliar els cicles de les avaluacions, no enllaçant-les tant amb les subvencions, sinó més amb els plans directors.
- També es consideraria adient fer avaluacions contínues en el temps, sistematitzades, no només al final dels projectes, fet que facilitaria que la pròpia avaluació es convertís en una eina d'aprenentatge i millora.
- En relació a què avaluar, s'enumeren diferents aspectes: avaluar sistemes, processos, polítiques de "risc".
- Quant als actors implicats en la realització de les avaluacions, s'opta per una composició mixta, per avaluacions tant internes com externes que treballin en paral·lel i, per tant, per avaluacions participatives amb la necessària involucració dels agents que han format part dels projectes.
- Com a repte final, s'aporta la conveniència de socialitzar els informes d'avaluació per tal d'aconseguir que també compleixin objectius de rendició de comptes i transparència i que serveixin com eines de millora no només als agents implicats en cadascuna.

6. Resum de resultats

A continuació, es mostren els mapes visuals fets a mode de conclusió dels dos moments de debat de la sessió.

SITUACIÓ ACTUAL

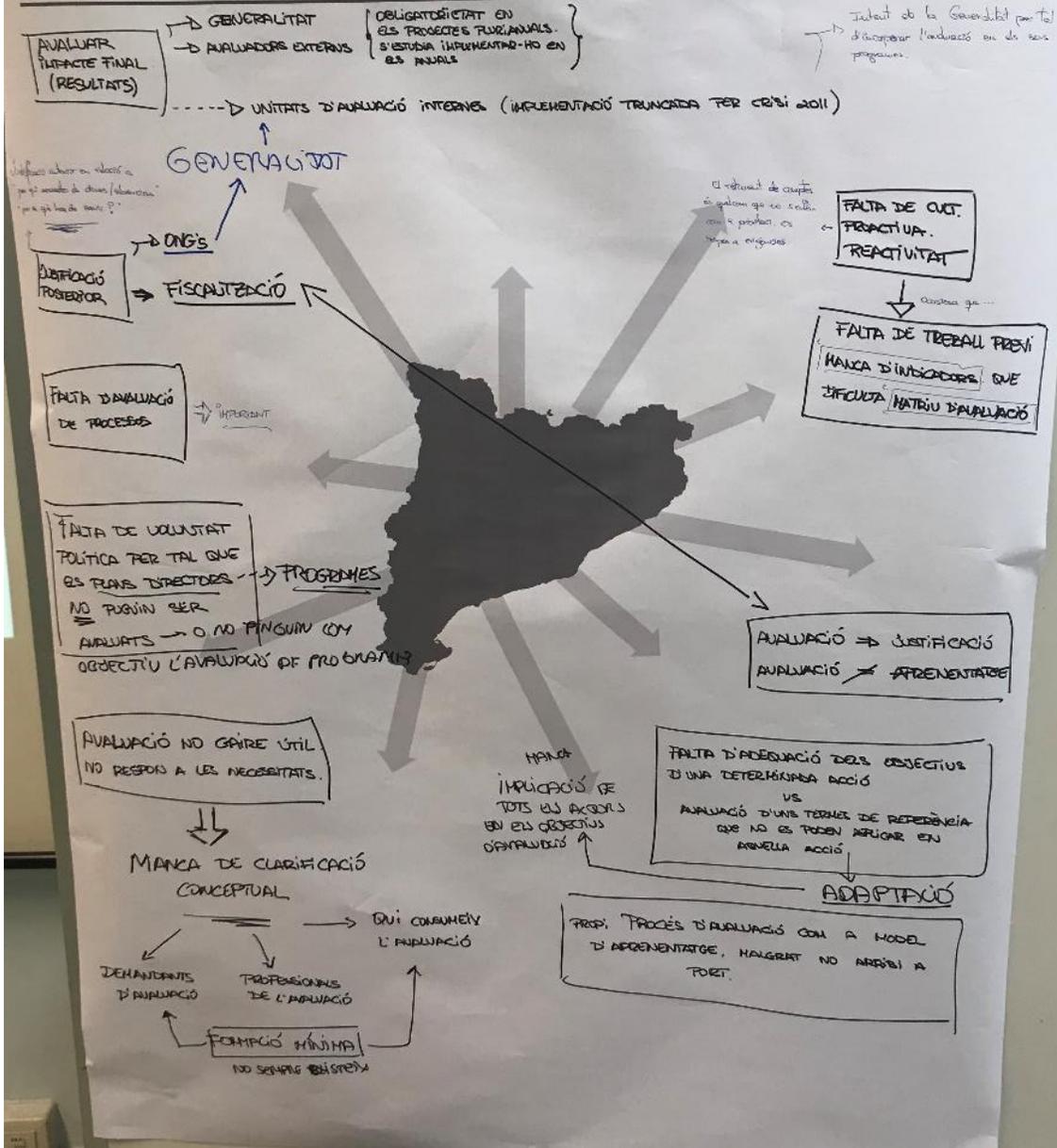
VISIÓ2030

Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

Avaluació i Acreditació de Resultats

1. Què es fa actualment a Catalunya en termes de Recerca i Desenvolupament quant a Cooperació al Desenvolupament i qui ho fa?

QUÈ ES FA I QUI?

TENDÈNCIES DE FUTUR NO ADIENTS , REPTES A PLANTEJAR I EINES PER ASSOLIR-LOS¹

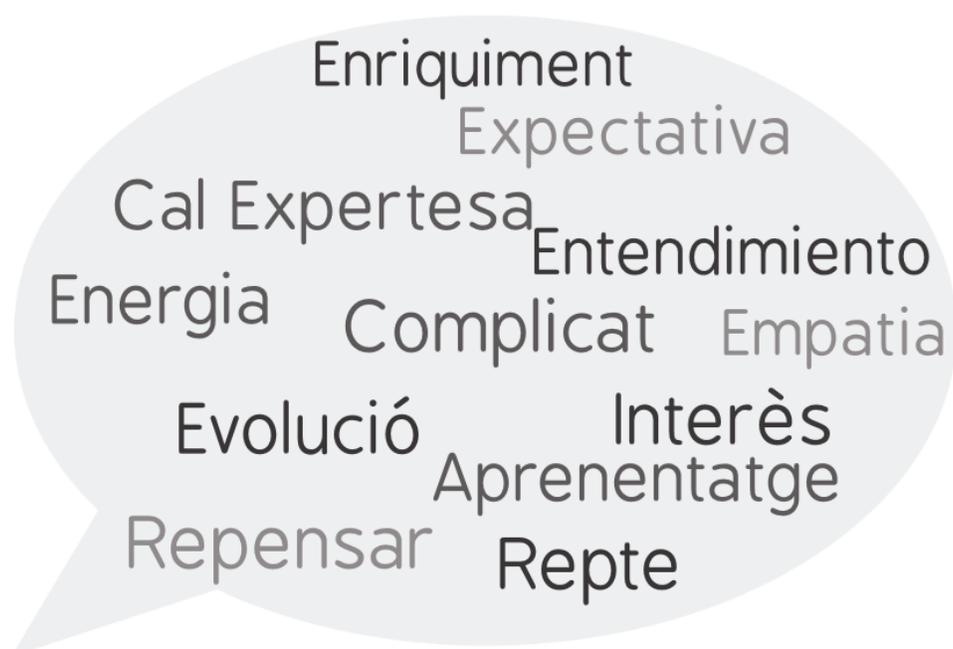
¹ En negre les tendències no adients a la Visó 2030, en blau els reptes a plantejar i en verd les eines i instruments per assolir-los.

7. Valoració del funcionament de la dinàmica i altres observacions

La dinàmica prevista no s'ha tingut que variar i ha estat valorada espontàniament de forma positiva per alguns dels assistents.

A la sessió hi havia un nombre important de representants del propi departament de cooperació de la Generalitat (tant de l'ACCD com de la Direcció General) que, durant el debat grupal, s'han repartit entre els diferents grups.

A continuació es mostra un núvol elaborat a partir de la qüestió realitzada a les persones assistents: *"Què sentiu en aquest moment, quina paraula definiria millor el vostre sentiment actual després de finalitzada la sessió?"*, que pot servir de visualització del que ha pogut aportar la sessió a nivell personal a les persones assistents.

8. Annexos

8.1 Presentació utilitzada per a la sessió

VISIÓ2030 | Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

Temes de debat

EIX 1	EIX 2	EIX 3	EIX 4
Visió transformadora <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Agendes globals 1.2 Creació de ciutadania global/ Educació per al desenvolupament 1.3 Planeta 1.4 Coherència de polítiques per al desenvolupament 1.5 Enfocament de gènere i DH - Justícia Global - Agenda 2030 1.6 Focus sobre Àfrica 	Noves eines i aliances <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Nous Partenersats 2.2 Nous finançaments per al desenvolupament 2.3 Noves eines: esports, cultura i desenvolupament 2.4 Comunitat de professionals del desenvolupament a Catalunya 2.5 Estratègies de les entitats del tercer sector 2.6 Què hem de comunicar? 	Gestió del coneixement i orientació a resultats <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Dades i desenvolupament 3.2 Avaluació i acreditació de resultats 3.3 Recerca i desenvolupament 3.4 Tecnologies 	La política pública: organització i agents <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Articulació de les línies estratègiques 4.2 Cooperació i creació de capacitats tècniques 4.3 Administracions públiques catalanes i cooperació al desenvolupament 4.4 Participació en projectes amb finançament d'altres donants 4.5 Transformant els conflictes: Pau i no-violència

Generalitat de Catalunya | ceresP | 3

VISIÓ2030 | Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

Dinàmica de la sessió

20 minuts	CONTEXTUALITZACIÓ	1. De què parlem?	
30 minuts	SITUACIÓ ACTUAL	2. Què es fa actualment a Catalunya? Com es fa i qui ho fa?	PLENARI
60 minuts	CAP ON ANEM?	3. Quines són les tendències de futur a Catalunya?	1. DEBAT EN GRUPS 2. PLENARI
	CAP ON HAURIEM D'ANAR?	4. Aquestes serien les tendències que permetrien complir les fites de l'Agenda 2030? Quines s'haurien de variar i cap a on? Què caldria fer per materialitzar-les?	
5 minuts	CLOENDA I AVALUACIÓ		

Generalitat de Catalunya | ceresP | 4

Procés participatiu
 La contribució catalana
 al desenvolupament global

Dinàmica de la sessió

CAP ON ANEM?

CAP ON HAURIEM D'ANAR?

PREGUNTES QUE PODEN DIRIGIR EL DEBAT

- Quina és la millor estratègia a dia d'avui per abordar l'Agenda 2030 des d'una perspectiva de retiment de comptes?
- Com abordar la creació d'una autèntica cultura de l'avaluació, dins l'ACCD i de la resta d'unitats del nostre sistema (ONGDs, universitats, ens locals....)
- Quines metodologies concretes d'avaluació —quantitatives i qualitatives— encaixen millor en la política pública de cooperació?
- Com caldria abordar l'avaluació en els projectes i programes l'EpD?
- Com s'ha d'avaluar una cooperació transformadora que pretén, fonamentalment, enfortir capacitats i promoure l'apoderament a favor de la igualtat de gènere i l'exercici dels drets humans?
- Quin ús cal donar a les avaluacions externes, obligatòries per als programes concertats de l'ACCD? Quina difusió cal donar a les avaluacions, dins el marc d'una política de transparència?

5

Procés participatiu
 La contribució catalana
 al desenvolupament global

Avaluació de la sessió

<http://bit.ly/Visio2030>

6